

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIALAR UNIVERSITETI

O'quv shahari bo'yicha prorektor
A.A.Elmurodov
2024 yil "___" avgust

MIKROIQTISODIYOT- 2
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi:
Ta'lim sohasi:
Mutaxassislik:

400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
410000 – Biznes va boshqaruv
70410102 – Iqtisodiyot

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
70410102- Iqtisodiyot

Fan nomi:	Mikroiqtisodiyot-2
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MIKIQ 21105
Yil:	1
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruba	20
Amaliy mashg'ulotlar	40
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lif	90
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda zamonaviy bozor iqtisodiyotining ishlashi va rivojlanishining ham nazariy, ham amaliy tomonlarini o'rganish hamda bozor subyektlarining har xil bozor tuzilmalaridagi iqtisodiy faoliyatini o'rganish bo'yicha yo'nalish profiliga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Iqtisodiy nazariya
2.	Statistika
3.	Makroiqtisodiyot
4.	Raqamli iqtisodiyot

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan:	<ul style="list-style-type: none"> bozor iqtisodiyotining asosiy tamoyillari va qonunlari haqida, inson

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakk lantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	A.I.Alikulov – SamDVMCHBU, "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasasi professori, iqtisodiyot fanlari doktori Kudratov R. – SamDVMCHBU, "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasasi katta o'qituvchisi, iqtisodiyot fanlari nomzodi alikulov a@mail.ru
E-mail:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasasi
Tashkilot:	1.Mirzayev K.J. - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasasi mudiri, i.f.d., professor. 2. Muratov Sh.A. - Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti "Iqtisodiyot va biznes" kafedrasasi i.f.b.f.d. PhD
Taqrizchilar:	

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrasining 2024 yil sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet dekanı

Kafedra mudiri

Tuzuvchilar

R. Ro'ziqulov

A. Alikulov

U. Eshmuradov

A.I. Alikulov

R. Kudratov

2.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil.
3.	Микроэкономика под ред. В.С Атамонова, С.А. Иванова, Москва 2009
4.	Salimov B.T va boshq. Mikroiqtisodiyot O'quv-uslubiy majmua Toshkent Iqtisodiyot. 2018
5.	H.M. Зубко и др. Микроэкономика : ответы на экзаменационные вопросы / 3-е изд. – Минск : ТетраСистема, 2012, -128 с

Axborot manbaalarli

1.	www.gov.uz –O'zbekiston Respublikasi hukumat portalı.
2.	www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
3.	www.mf.uz – O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop etirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjalarni o'zlashtirgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

	ehtiyojining cheksizligi va resurslarning cheklanganligi to'g'risida, talab va taklif nazariyasi asoslarini o'rganish, asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar, mehnat resurslari va ulardan foydalanish, inflyasiya uning kelib chiqishi, yangi talab va taklif, investitsiya tushunchalari haqida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)
TN2	• xo'jalik yurituvchi sub'ektlarda talab va taklif tahsilini, ishlab chiqaruvchi va iste'molchilarning bozordagi munosabatini, moliyaviy imkoniyatini, mikroiqtisodiy muammolarni, talab va taklif muvozanatini, mehnat bozorini shakllantirishni, ishchi kuchidan samarali foydalanishni, iqtisodiy o'sish omillarini, tashqi iqtisodiy faoliyatni belgilash bo'yicha xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)
TN3	Talabalardan korxonalarda islohotlarni o'tkazish va chuqurlashtirish bo'yicha iqtisodiy bilimlarga ega bo'lishi, ishlab-chiqarishga tadbiq etish va bilimlarni vujudga keladigan muammolarga tadbiq etishi. muammolarni yechish usullarini bilishlari, korxonalarda iqtisodchi-buxgalter mutaxassisi sifatida ishslash uquvi, bozor iqtisodiyotining mikroiqtisodiy asoslar, mahsulot va daromadlarni doiraviy aylanishi, jamg'arma, investitsiya va moliya bozori, milliy daromad va milliy mahsulot tengligi, milliy xisobchilik tizimida yangi milliy mahsulot va yalpi ichki mahsulotlarni aniqlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. (malaka)
TN4	Muammolarni yechish usullarini bilishlari, korxonalarda iqtisodchi-buxgalter mutaxassisi sifatida ishslash uquvi, bozor iqtisodiyotining mikroiqtisodiy asoslar, mahsulot va daromadlarni doiraviy aylanishi.
TN5	Ko'nikmalar jihatidan:
TN6	Sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakillari bilan bog'lanishini aniqlay oladi;
TN7	Iqtisodiyotda tarkibiy islohotlar va iqtisodiyotni modernizatsiyalashni chukurlashtirish, uning ko'lamini kengaytirish bilan borg'liq masalalarning nazariy va amaliy tomonlarini farqlay oladi;
TN8	Bugungi kunda hukum surayotgan globallashuv sharoitida, qishloq xo'jaligida yaratilayotgan mahsulot, tovar va xizmatlar narxining o'zgarishiga baho bera oladi;
	Narxga va boshqa omillarga bog'liq talab va taklif elastikligining mazmun mohiyati, davlatning bozorga aralashuv, ya'ni tovarlarga minimal va maksimal narxlarni o'matish va uning oqibatlari bilan bog'liq tushunchalarni biladi.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruba (M)

M1	Mikroiqtisodiyotga kirish.
M2	O'yinlar nazariyasi va raqobat strategiyalari.
M3	Xususiy muvozanat.

M4	Umumiy muvozanat.
M5	Iste'molchi tanlovi nazariyasi.
M6	Ishlab chiqarish nazariyasi.
M7	Vaqtlararo tanlov.
M8	Bozor talabi va muvozanatlilik.
M9	Ijtimoiy farovonlik nazariyasi va tashqi samara.
M10	Ijtimoiy ne'mat, asimmetrik axborot.

Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulotlar (A)

A1	Fanning predmeti va o'rganish usullari
A2	"Mikroiqtisodiyot-2" fani predmetining shakllanishi.
A3	Bozor optimallashtirish va muvozanatlilik
A4	O'yinlar va strategik qarorlar.
A5	Jamg'arish, ularning funksiyalari.
A6	Qisqa va uzoq muddatli muvozanat
A7	Sof monopoliya. Bozoring Pareto samaradorligi.
A8	Umumiy muvozanat.
A9	Adolatlilik va samaradorlik.
A10	Iste'molchining afzal ko'rishi va "afzal ko'rish" aksiomasi.
A11	Optimal tanlov va iste'molchi talabi.
A12	Ishlab chiqarish (izokvanta, chekli texnologik almashtirish normasi).
A13	Izokosta va ishlab chiqarish xarajatlarini minimalashtiruvchi omillar sarfini aniqlash.
A14	Budget chegarasi.
A15	Taqqoslama statistika.
A16	Talab va taklif egri chiziqlari. Bozor muvozanati.
A17	Bozor muvozanati: ikkita xususiy hol. Talab va taklifning teskari egri chiziqlari.
A18	Ijtimoiy farovonlik funksiyasi.
A19	Ijtimoiy ne'matni taqdim etish yo'llari.
A20	Bozordagi asimmetrik axborotlarni bartaraf etish yo'llari.

Mustaqil ta'lif (MT)

M1	Mikroiqtisodiyot fanini o'rganishda mikroiqtisodiy modellarning ahamiyati. 4soat
M2	Bozor muvozanatining o'zgarishi va unga ta'sir qiluvchi omillar 4soat
M3	Bozor muvozanatini ta'minlashda bozor mexanizmning mohiyati 4soat
M4	Bozor iqtisodiyotini boshqarish usullari. 4soat
M5	Elastiklik nazariyasinig amalda qo'llanilishi. 4soat
M6	Talab va taklif elastikligi ko'rsatkichlarining tahlili 4soat
M7	Narx bo'yicha talab elastikligi va uni amaliyotda qo'llanilishi 4soat
M8	Daromad bo'yicha talab elastikligi va uni tovar kategoriyalarini aniqlashdagi ahamiyati. 4soat
M9	Elastiklik ko'rsatkichlarining amaliy ahamiyati. 4soat

M10	Ishlab chiqarish funksiyasi va uning qo'llanilishi. 4soat
M11	Hozirgi sharoitda ishlab chiqarishni intensivlashtirish jarayonlari 2soat
M12	Iste'molchining muvozanatini ta'minlashda iste'molchi budgetining ahamiyati samarasining ahamiyati. 2soat
M13	Iste'molchilarning daromad samarasini va almashtirish 2soat
M14	Iste'molchi xatti-harakati nazariyasining mohiyati va uning iste'molchi tanlovidagi o'mni. 2soat
M15	Nafsilik nazariyasi va uning amaliyotdagi o'mni. 2soat
M16	Chekli nafsilikning kamayish qonuni va naflilikni o'chashning asosiy yondashuvlari. 2soat
M17	Bozor munosabatlari sharoitida iste'molchining o'mni. 2soat
M18	Biznes strategiyasida "Befarqlik chizig'i, budget chizig'i" modelining amaliyotda qo'llanilishi. 2soat
M19	Bozor munosabatlari sharoitida iste'molchining o'mni. 2soat
M20	Befarqlik chizig'i va budget chizig'ining nazariy asoslari. 2soat
M21	Turli bozor tiplarida iste'molchi xatti-harakatining xususiyatlari. 2soat
M22	Iste'molchi tanlovi muammosi va foydalilikni maksimallashtirish yo'llari. 2soat
M23	Bozorni boshqarishda narxning ahamiyati. 2soat
M24	Xo'jalik qarorlarini qabul qilishda M.Portering raqobat nazariyasining mohiyati va ahamiyati. 2soat
M25	Bozor iqtisodiyotida firmalar faoliyatining asosiy xususiyatlari. 2soat
M26	Firma bozor iqtisodiyoti subyekti sifatida. 2soat
M27	Firma xarajatlarining iqtisodiy mohiyati va asosiy tiplari. 2soat
M28	Firmalarning xo'jalik faoliyatida foydaning roli va ahamiyati. 2soat
M29	Ishlab chiqarish funksiyasini qo'llashning mohiyati va modellari. 2soat
M30	Ishlab chiqarish xarajatları va ularning turlari. 2soat
M31	Zamonaviy bozor iqtisodiyotida transaksiyon xarajatlar. 2soat
M32	Firmalar foydasini maksimallashtirish yo'llari. 2soat
M33	Firmalar daromadlari va ularning turlari. 2soat
M34	Monopoliya, uning turlari va xususiyatlari. 2soat
M35	Monopoliya nazariyasi va bozor hokimiyyati muammolari 2soat

90soat

Asosiy adabiyotlar

1. B.T.Salimov,M.S.Yusupov.MIKROIQTISODIYOT-2 Darslik -T: – 2021
2. B.T. Salimov, M.T. Asqarova, I.A. Yakubov, M.S. Yusupov, G.T. Yuldashev, H.A. Hakimov. Mikroiqtisodiyot. Makroiqtisodiyot. Darslik. Toshkent – 2019

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Xozirgi замон ва Янги Ўзбекистон -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2024 yil.